

gemeente
Neder-Betuwe

BESTUURSRAPPORTAGE

2008-II

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	5
CONCLUSIES	5
ONTWIKKELINGEN	9
PROGRAMMA 1 - BESTUUR EN BURGER.....	9
PROGRAMMA 2 – OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID.....	13
PROGRAMMA 3 - OPENBARE RUIMTE.....	15
PROGRAMMA 4 - ECONOMIE.....	19
PROGRAMMA 5 - SCHOLING EN VORMING.....	21
PROGRAMMA 6 - WELZIJN EN CULTUUR.....	23
PROGRAMMA 7 - ZORG, WERK EN INKOMEN.....	27
PROGRAMMA 8 - BOUWEN EN MILIEU.....	31
OVERZICHT ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN.....	34
OVERZICHT MUTATIES IN RESERVES.....	35
PARAGRAFEN	37
PARAGRAAF LOKALE HEFFINGEN.....	37
PARAGRAAF RISICOMANAGEMENT EN WEERSTANDSVERMOGEN	37
PARAGRAAF FINANCIERING.....	37
PARAGRAAF GRONDBELEID.....	37
PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING.....	38
FINANCIËLE AFWIJKINGEN	39
FINANCIEEL RESULTAAT.....	39
VOORSTEL	39

INLEIDING

De tweede bestuursrapportage (berap) over het begrotingsjaar 2008 wordt u hierbij aangeboden. De voortgang en de ontwikkelingen vanaf de periode van vaststelling van de programmabegroting 2008-2011 tot en met 15 augustus 2008 zijn op programmaniveau (beleidsmatig en financieel) in deze rapportage verwerkt.

De paragrafen worden conform afspraak met uw raad alleen in de begroting en de rekening behandeld, tenzij er tussentijds bijzondere ontwikkelingen te melden zijn. Agendering van deze rapportage zal plaatshebben voor de raadsvergadering van 30 oktober 2008 en tevoren voor de thema-avond die op 9 oktober 2008 wordt gehouden en voor de voorbereidende vergadering, die op 16 oktober 2008 wordt gehouden.

Deze bestuursrapportage wordt parallel aan de programmabegroting behandeld in de raad. Met betrekking tot de financiële effecten geldt de volgende werkwijze:

- Daar waar deze bestuursrapportage financiële effecten voor 2008 bevat, worden deze in een aparte begrotingswijziging op de programmabegroting 2008-2011 verwerkt. Deze wijziging 2008 is als bijlage 1 bij deze bestuursrapportage is gevoegd.
- Daar waar deze bestuursrapportage meerjarige financiële effecten bevat, worden deze in een aparte begrotingswijziging op de programmabegroting 2009-2012 verwerkt. Deze begrotingswijziging 2009 is als bijlage 2 bij deze bestuursrapportage gevoegd.

CONCLUSIES

Conclusies van deze bestuursrapportage

Zoals uit de programma's blijkt, zijn in 2008 veel van de afgesproken werkzaamheden uitgevoerd, zowel in beleidsmatige als in uitvoerende zin, als ook op het vlak van de bedrijfsvoering. Daarnaast hebben we ook enkele tegenvallers ervaren, die met name in programma 8 gevoeld worden. Deze tegenvallers worden gevoeld door de landelijke tendens van krapte op de arbeidsmarkt waarvan de gevolgen zijn geschetst in de paragraaf bedrijfsvoering.

Na de vakantieperiode lijkt het tij overigens redelijk gekeerd, de achterstanden in de afwikkeling van aanvragen loopt terug en een aantal posities zijn weer bezet: Er kan weer voorzichtig worden gebouwd aan de toekomst.

Verder is de mindere opbrengst van de onroerende-zaakbelasting opvallend: de gemeente Neder-Betuwe heeft een lagere waardestijging van het onroerend goed dan landelijk. Voor onze burgers heeft dat in 2008 een (incidentele) lastenverlichting tot gevolg.

Hoewel wij afstevenden op een verwacht negatief jaarrekeningsaldo, blijkt de structurele doorwerking erg beperkt te zijn, waardoor ombuigingen door het college niet noodzakelijk worden geacht.

Deze bestuursrapportage financieel vertaald

Na verwerking van de ontwikkelingen uit deze bestuursrapportage ziet de financiële positie er als volgt uit:

Overzicht Financiële Positie 2008-2012					
	Meerjarenraming				
	Begroting 2008 €	Begroting 2009 €	Raming 2010 €	Raming 2011 €	Raming 2012 €
Financiële positie 2008-2012 conform berap I 2008	-9.642	61.635	-242.914	-957.614	-970.000
Doorwerking (Kadernota en) Programmabegroting 2009-2012	0	-18.041	-274.851	284.950	642.702
Financiële positie 2008-2012 conform Programmabegroting 2009	-9.642	43.594	-517.765	-672.664	-327.298
Afdeling Grondgebied	1.159	6.400	6.400	6.400	6.400
Afdeling Ruimte	544.000	0	0	0	0
Afdeling Samenleving incl reg. rivierenland	159.995	15.258	60.265	59.382	60.265
Afdeling Middelen	95.818	58.775	-28.000	-28.000	-28.000
Afdeling Gemeentenwinkel	-148.815	-59.563	-59.563	-59.563	-59.563
Stafafdelingen	-36.492	1.367	-8.633	-8.633	-8.633
Doorwerking Bestuursrapportage II 2008	615.665	22.237	-29.531	-30.414	-29.531
Financiële positie 2008-2012 inclusief berap II 2008	606.023	65.831	-547.296	-703.078	-356.829
+ = tekort - = overschot					

Het saldo van de financiële positie (inclusief deze bestuursrapportage II 2008) voor het jaar 2008 bedraagt € 606.023 nadelig. Dit betekent dat wij op basis van de uitputting van de budgetten per 15 augustus een nadelig jaarrekeningsaldo van deze omvang verwachten.

In onderstaand overzicht is te zien dat de verslechtering van de financiële positie in 2008 hoofdzakelijk wordt veroorzaakt door incidentele effecten. Een aantal van deze financiële effecten is weliswaar structureel van karakter, maar omdat het structurele effect al in de programmabegroting 2009-2012 is verwerkt kunnen ze in deze bestuursrapportage als incidenteel worden gelabeld. Het betreft dan onder meer de lagere opbrengst heffing OZB, de lagere urentoerekening aan diverse grondexploitatieprojecten en het leerlingenvervoer.

De incidentele verslechtering van de financiële positie in 2008 - ofwel de incidentele doorwerking voor 2008 van deze bestuursrapportage van € 616.665 - wordt globaal veroorzaakt door:

Ontwikkeling	Programma	2008
Inhuur derden voor griffier	1	25.000
Werving en selectie van personeel	1	35.000
Extra kopieerkosten	1	35.000
Vrijval restantbudget onvoorziene uitgaven	1	-29.000
Wijkmanagement	1	-49.000
Extra dividend Vitens	4	-36.000
Leerlingenvervoer	5	30.000
Kapitaallasten Gymzaal Kesteren	6	-70.000
Kapitaallasten De Leede	6	-29.000
Overgang W&I loket Tiel	7	40.000
Lagere te ontvangen bouwleges	8	267.000
Lagere urentoerekening aan diverse grondexploitatieprojecten	8	275.000
Hogere bijdrage aan de Regio Rivierenland	1,7,8	75.000
Lagere opbrengst heffing OZB	alg. dekkingsm	130.000
Hogere algemene uitkering (meicirculaire 2008)	alg. dekkingsm	-109.000
Extra budget voor inhuur derden	alle programma's	28.000
Overige kleine verschillen	alle programma's	-3.000
Totaal		615.000
+ is tekort, - is overschot.		

In onderstaand overzicht zijn de structurele effecten van deze bestuursrapportage opgenomen. Deze konden nog niet worden verwerkt in de programmabegroting 2009-2012.

De structurele verbeteringen en verslechtingen van de financiële positie wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door:

Ontwikkeling	Programma	2009	2010	2011	2012
Wachtgeld en outplacement ex-wethouder	1	87.000	0	0	0
Aanbesteding accountantsdiensten	1	-4.000	-14.000	-14.000	-14.000
Verwacht dividend Vitens komende jaren	4	-28.000	-28.000	-28.000	-28.000
Bijstelling overgangsregeling verzelfstandiging	5	-45.000	0	-1.000	0
Bevordering instandhouding bibliotheken	6	26.000	26.000	26.000	26.000
Energielasten Sporthal De Eng en De Leede	6	8.000	8.000	8.000	8.000
BBZ uitkeringen	7	3.000	3.000	3.000	3.000
WMO hulp bij huishouding	7	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Overige kleine verschillen	alle progr.	26.000	26.000	26.000	26.000
Totaal		23.000	-29.000	-30.000	-29.000
+ is tekort, - is overschot					

ONTWIKKELINGEN

Programma 1 - Bestuur en Burger

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?	Jaar	Voortgang en Analyse Bestuursrapportage II 2008
<p>Burgerparticipatie/Wijkmanagement</p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Meer invloed van bewoners op de eigen omgeving en meer tevreden inwoners.</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Samen met de bewoners, belangenverenigingen en maatschappelijke instanties werken aan de verbetering van de kwaliteit van de woon- en leefomgeving. • De participatie, betrokkenheid en eigen verantwoordelijkheid van de bewoners bij en in de wijk bevorderen en vergroten. • De gemeentelijke dienstverlening verbeteren. • De communicatie met bewoners en maatschappelijke instanties verbeteren. • Opstellen beleidsnota wijkmanagement. 	<p>1^e kw. 2008</p>	<p>De beleid en invoeringsnota wijkmanagement "Samenwerken voor het resultaat" is op 31 januari 2008 door de Raad conform voorstel vastgesteld waarbij is besloten om m.i.v. 1 maart 2008 wijkmanagement in te voeren in alle kernen en te starten met de kernen Dodewaard en IJendoorn. De Raad heeft daarbij de voorgestelde middelen voor de ambtelijke inzet beschikbaar gesteld.</p> <p>Wijkmanagement is formeel op 1 maart 2008 van start gegaan met het faciliteren van de wijktafel van Dodewaard. Het proces is gestart met het opstellen van een dorpsscan, het uitbrengen van een dropskrant en het enquêteren van de inwoners.</p> <p>Voor de overige ervaringen die met wijkmanagement tot nu toe zijn opgedaan wordt verwezen naar de tussenrapportage, die staat gepland voor behandeling in de raad van 30 oktober 2008. opgedaan.</p> <p>Met betrekking tot burgerparticipatie is lering getrokken uit vooral projecten op het ruimtelijke vlak, waarbij e.e.a. niet goed is verlopen. Door een nieuwe portefeuilleverdeling zijn de nodige verbeteringen ingezet en zullen meer dan voorheen vroegtijdig burgers en belanghebbenden bij projecten worden betrokken.</p>
<p>Dienstverlening</p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Dienstbaar bestuur en slagvaardige, klantgerichte organisatie die:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Helder, transparant en tijdig communiceert met inwoners en anderen (mondeling, via papier en digitaal). • Qua tevredenheid van burgers over bestuur en organisatie (boven)gemiddeld scoort in de Staat van de Gemeente. <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Op brieven, aanvragen e.d. uiterlijk binnen 8 weken reageren en/of ze afhandelen; • Top-20 producten (of meer) in 2008 ook digitaal aanbieden, m.b.v. formulieren, DigiD en elektronisch betalen; • Wachttijden publieksbalie bekorten tot maximaal 10 minuten en diensten zoals de bouwbalie ook op afspraak aanbieden; • Resultaten Staat van de Gemeente via Burgerjaarverslag 2^e kwartaal 2008 publiceren. 	<p>2^e kw. 2008</p>	<p>Afhandeling van brieven en aanvragen worden binnen 8 weken afgehandeld. In 15% van de brieven c.q. aanvragen kan er nog geen definitief antwoord worden gegeven maar daarover worden de inzenders geïnformeerd met daarbij een indicatie op welke termijn men een definitief besluit kan verwachten. Tevens wordt vermeld waarom er nog geen besluit kan worden genomen. Door de ingebruikname van DECOS is er nu een beter overzicht van termijnen en daardoor is het ook beter te bewaken.</p> <p>De meest gevraagde documenten zijn nu ook digitaal met DigiD aan te vragen via de website van de gemeente. Doorlopend zullen nieuwe producten worden toegevoegd. Er wordt veelvuldig gebruik gemaakt van de mogelijkheid via de website producten aan te vragen en te betalen.</p> <p>Gemiddelde wachttijden aan de balie zijn kort. Tijdens de avondopenstelling (maandag) loopt de wachttijd het meest op. Dat is niet te verkorten omdat alle balies dan bezet zijn er niet meer capaciteit voorhanden is. De wachttijden in de ochtenden zijn veelal zeer kort. (minder dan 2 minuten). Er wordt gezocht naar een betere verdeling van capaciteit en inzet die meer aansluit op het aanbod. Mogelijk dat een 2e avondopenstelling gerealiseerd kan worden door de capaciteit in de ochtenden terug te brengen. Het streven is hier uiterlijk 1 januari 2009 een andere invulling te hebben. Dit kan niet eerder vanwege rechtspositionele omstandigheden van medewerkers.</p> <p>Het werken op afspraak aan de bouwbalie levert efficiency op. De medewerkers kunnen gerichter te werk gaan doordat ze vooraf weten over welke percelen vragen zijn. De wachttijden bij de bouwbalie zijn dan ook nihil voor de mensen die op afspraak komen. Indien er ad hoc mensen komen voor de bouwbalie worden ze wel te woord gestaan indien er een medewerker beschikbaar is. Als er geen medewerker beschikbaar is dan wordt door de receptie een afspraak gemaakt voor de klant.</p>

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?	Jaar	Voortgang en Analyse Bestuursrapportage II 2008
<p><u>Deregulering</u></p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Alleen noodzakelijke en nuttige (beleids)regels resteren en verminderen ("red tape") zodat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor inwoners, bedrijven en instellingen er meer ruimte is voor eigen initiatief en de administratieve lasten lager worden. • De organisatie regels eenduidig kan toepassen en handhaven. <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nut & noodzaaktoets toepassen op elke (nieuwe) verordening en beleidsregel. • Uitvoeren project 'Dereguleren APV' in samenwerking met KvK en naburige gemeenten. • Coördinatie c.q. bundeling van vergunningen. 	2008	<p>De nut en noodzaaktoets is 1 keer toegepast (beleidsregels invalidenparkeerplaats) met als resultaat 33,33% minder regels. Het project Dereguleren van de APV i.s.m. de KvK en naburige gemeenten leidt ertoe dat in november 2008 de "gedereguleerde APV" aan de Raad wordt voorgelegd. Er is een gecombineerde brand-horeca en evenementenvergunning ingesteld.</p>

WAT MAG HET KOSTEN?

Programma 1 Bestuur en Burger					
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)	2008	2009	2010	2011	2012
a. Wijkmanagement	-49.357	0	0	0	0
b. Inhuur raadsgriffier	25.000	0	0	0	0
c. Extra lasten voor werving en selectie	35.000	0	0	0	0
d. Wachtgeld en outplacement ex-wethouder	11.672	86.775	0	0	0
e. Extra kopieerkosten	35.000	0	0	0	0
f. Extra budget voor inhuur derden	28.043	0	0	0	0
g. vrijval restantbudget onvoorziene uitgaven	-29.168	0	0	0	0
h. Aanpassing renteresultaat	14.198	0	0	0	0
i. Aanbesteding Accountantsdienst	0	-4.000	-14.000	-14.000	-14.000
j. verhoging bijdrage Regio Rivierenland	25.592	0	0	0	0
k. Overige kleine verschillen	-262	-9.063	-9.063	-9.063	-9.063
Totaal	95.718	73.712	-23.063	-23.063	-23.063

U treft hieronder een toelichting aan op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten en die zijn verwerkt in de begrotingswijzigingen:

- Het wijkmanagement is gefaseerd opgepakt. Besloten is om alleen te starten met Dodewaard en eventueel IJzendoorn. Voor het uitvoeringsbudget was rekening gehouden met 3 kernen dit is er maar één geworden. Ook voor inhuur van opbouwwerk is, door het gefaseerd opakken van wijkmanagement incidenteel geld over voor 2008. Dit resulteert in een incidenteel voordeel van € 49.357.
- Inhuur van de griffier was gepland tot 12 september 2008. Er heeft een contractverlenging plaatsgevonden tot 1 november 2008. Naar verwachting zal ook voor november en december inhuur nodig zijn. Dit resulteert in een incidenteel nadeel van € 25.000.
- Door het vertrek van 15 medewerkers in 2008 en de toenemende kosten voor werving en selectie in een krappe arbeidsmarkt en uitbreiding van de formatie zijn de kosten voor werving en selectie hoger uitgevallen dan begroot. Dit resulteert in een bijstelling van het budget werving en selectie met € 35.000.
- In verband met vertrek van een wethouder zijn er eenmalig extra lasten voor outplacement € 11.672. Tevens is er voor 2009 een budget voor wachtgeldverplichting opgenomen van € 86.775.
- De kosten voor kopiëren zijn toegenomen. De oorzaak is ontstaan door wijziging in de vergaderstructuur van de gemeenteraad. (thema-, voorbereidend-, en vaststellend.) Voor het jaar 2009 wordt hier nog aangescherpt beleid op ingezet zodat we voornamelijk uitgaan van een incidenteel nadeel van € 35.000 voor 2008.
- Uit de bij de berap lopgestelde berekening bleek, dat per saldo een bedrag van € 405.000 nodig is voor inhuur van derden i.v.m. ziekte, niet tijdig kunnen vervullen van vacatures, etc. Het vinden van geschikte menskracht wordt steeds moeilijker, waardoor vacatures langer open blijven. Veelal is het dan noodzakelijk om menskracht in te huren om achterstanden te voorkomen, projecten niet te laten stagneren en de dienstverlening op peil te houden. Nu blijkt dat het budget van € 405.000 niet toereikend is. Een incidentele bijstelling van het budget "inhuur derden" met € 28.043 wordt noodzakelijk geacht.
- Van het budget onvoorziene uitgaven is € 50.430 nog niet besteed. Bij handhaving van een kwart van het jaarbudget voor de laatste drie maanden van het jaar resulteert dit in een incidenteel voordeel van € 29.168 voor 2008.
- Door niet of eerder geplande aankopen van gronden maar ook investeringen die sneller worden uitgevoerd dan gepland zijn er extra liquide middelen nodig wat extra rentelasten met zich mee brengt. In afwachting van overdracht aan het industrieschap Medel is voor de grondexploitatie Medel II besloten om alvast gronden aan te kopen. De gemeente Neder-Betuwe moet dit voorfinancieren. De te betalen rente voor deze voorfinanciering wordt in rekening gebracht bij het industrieschap Medel en zullen naar schatting €137.500 bedragen. Tevens zijn er in 2008 2 langlopende geldleningen afgesloten van elk € 3 miljoen. Er heeft een verschuiving plaats gevonden van rente kort geld naar rente lang geld. Het bovenstaande resulteert in een rente nadeel van € 14.198. Voor 2009 en verdere jaren zijn de extra te betalen rentelasten voor langlopende geldleningen al opgenomen in de begroting 2009-2012.
- Vanaf 2009 heeft de gemeente Neder-Betuwe te maken met een nieuwe accountant. Dit levert een voordeel op van €14.000 euro per jaar. Voor 2009 is het voordeel naar schatting maar € 4.000 omdat de controle van de jaarrekening 2008 nog gedaan wordt door onze oude accountant.
- A.g.v. de bestuursrapportage van Regio Rivierenland is de gemeentelijke bijdrage bijgesteld conform eerdere besluiten van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur. Het gaat om een incidentele bijstelling van totaal € 75.536 voor 2008. Het meerjarige effect is al opgenomen in de begroting 2009. Voor programma 1 betekent dit een extra last van € 25.592.

Programma 2 – Openbare orde en veiligheid

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?	Jaar	Voortgang en Analyse Bestuursrapportage II 2008
<p><u>Openbare orde en veiligheid</u> <u>Wat willen we bereiken?</u> Bevorderen van een gemeentebrede veiligheid, waarbij 80% van de bevolking zich veilig voelt in de eigen kern.</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u> Onderzoek naar veiligheidsgevoel via monitoring van "De Staat van de Gemeente".</p>	2 ^e kw. 2008	<p>Buiten de monitor van "De staat van de gemeente" die summier ingaat op de veiligheids situatie in de gemeente zijn er op dit moment geen goede meetinstrumenten die kunnen aantonen dat de bevolking zich veilig voelt in de eigen kern.</p> <p>Als het gaat om veiligheid, regelgeving en handhaving zit Neder-Betuwe onder het gemiddelde. De bewoners zijn wel tevreden over de directe woonomgeving. Een mindere score krijgt verkeersveiligheid Dit blijkt uit het onderzoek via de monitoring van "De staat van de gemeente".</p>
<p><u>Wat willen we bereiken?</u> Terugdringen van het aantal meldingen van jeugdoverlast (2006: 124; 2007 t/m juni: 108).</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u> Extra aandacht aan overlast besteden middels inzet van interventiemedewerker (parttime).</p>	2008	<p>De inzet van de interventie medewerker heeft een bijdrage geleverd aan het terugdringen van overlast. Vanaf juli 2008 zijn de uren van de interventiemedewerker uitgebreid naar circa 7 uur per week. Tot 1 juni 2008: 50 meldingen. Beduidend minder dan vorig jaar in dezelfde periode. Een verklaring waarom het aantal meldingen lager uitvalt is enerzijds toe te wijzen aan de intensieve samenwerking met jongeren. Mede daardoor is de JOP in Ochten gerealiseerd.</p> <p>Naast de interventie medewerker zal rondom de jaarwisseling een Bijzonder Opsporingsambtenaar worden ingehuurd die zich met name gaat richten op het handhaven van het vuurwerkverbod.</p> <p>Om de schadepost die de gemeente jaarlijks rondom de jaarwisseling voor haar rekening krijgt zal als proefproject 60 vuurwerkbestendige verkeersborden worden neergezet.</p>
<p><u>Wat willen we bereiken?</u> Terugdringen van het aantal inbraken bij bedrijven met als pilot Bedrijventerrein Bonegraaf te Dodewaard.</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u> In overleg met ondernemers en andere partijen realiseren dat het bedrijventerrein in 2008 de certificatie "Keurmerk Veilig Ondernemen" heeft.</p>	2008	<p>Op 21 juni 2007 is de intentieverklaring getekend en is het pilot-project van start gegaan. 5 november 2007 is het certificaat Keurmerk Veilig Ondernemen voor bedrijventerreinen ontvangen. Een werkgroep (bestaande uit ondernemers, politie, brandweer, gemeenteambtenaren) beziet welke fysieke maatregelen kunnen worden genomen en houdt zich bezig met de uitvoering van de verschillende acties (looptijd 2008-2009). In 2010 zal een hercertificering worden aangevraagd, waarmee extern wordt gecheckt of de noodzakelijke maatregelen zijn uitgevoerd. Het aantal inbraken en overige voorvallen bij bedrijven op Bonegraaf is sinds het bekend worden van het verkregen keurmerk sterk afgenomen.</p>
<p><u>Wat willen we bereiken?</u> Aanmeldingen voor deelname aan SMS-Alert verdubbelen van 1.254 (juni 2007) naar 2.500 op 31 december 2008.</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u> In RBC en Neder-Betuwe Magazine in totaal 4 x per jaar aandacht besteden aan nut en noodzaak van SMS-Alert.</p>	2008	<p>Naar verwachting heeft één grote herhalingscampagne per jaar meer effect dan vier van geringere omvang.</p> <p>Om die reden is in het Neder-Betuwe magazine (nummer 3) opnieuw aandacht gevraagd voor deelname van SMS-Alert. Totaal zijn er 1.755 (augustus 2008) deelnemers geregistreerd.</p>

WAT MAG HET KOSTEN?

Programma 2 Openbare orde en Veiligheid					
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)	2008	2009	2010	2011	2012
a. efficiencyvoordelen clustervorming brandweer	-40.000	0	0	0	0
b. overige kleine verschillen	-1.583	5.367	5.367	5.367	5.367
Totaal	-41.583	5.367	5.367	5.367	5.367

U treft hieronder een toelichting aan op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten en die zijn verwerkt in de begrotingswijzigingen:

- a. Efficiencyvoordelen die zijn ontstaan door de clustervorming brandweer. Dit voordeel is conform besluitvorming opgenomen als nog uit te geven stelpost voor brandweerdoeleinden. In 2008 blijkt een bedrag van € 40.000 niet besteed te worden aan brandweerdoeleinden en kan incidenteel vrijvallen.

Programma 3 - Openbare ruimte

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?	Jaar	Voortgang en Analyse Bestuursrapportage II 2008
<p><u>Wegenbeheer</u></p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Adequaat onderhoudsniveau en een veilig weggebruik waarborgen.</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Actualiseren van het wegenbeheerplan. 	2008	<p>Het geactualiseerde wegenbeheerplan uit 2008 (op 28 februari 2008 door de raad vastgesteld) geeft aan dat de onderstaande wegen in 2008 worden / zijn gereconstrueerd:</p> <p>In voorbereiding: Cuneraweg</p> <p>In uitvoering: Markstraat - op schema Varakker - op schema Kalkestraat - Langeakkerstraat schema Ooisestraat - op schema Pijenkampseweg - op schema Nieuwe Dijk - op schema</p> <p>Gerealiseerd: Conservering Waalbandijk Asfaltconservering Tielsestraat Opheusden Lagecampseweg Eldik Keizerstraat Wijenburgsestraat Oude steeg, Molensteeg, Pottumsestraat Welysestraat Horstweg Groenestraat Zantvoort Boelenhamsestraat</p> <p>Vertraging: Nijlandseweg - 2009 Herstraten Ochten Midden - 2009 Onderhoud Elementenverhardingen - 2009 Dalwagen - 2009 Oranjebuurt Dodewaard – 2009</p>
<p><u>Groenbeheer</u></p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Adequaat onderhoudsniveau dat de belevingsaard ten goede komt.</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Actualiseren van het groenbeheerplan 4^e kwartaal 2008 	4 ^e kw. 2008	<p>Voor de gemeente is het uitvoeren volgens de indicatoren uit het Groenbeheerplan het belangrijkste instrument. Uitgangspunt is onderhoud op B niveau conform CROW, behoudens de begraafplaatsen die op A niveau worden onderhouden</p> <p>De indicatoren zijn opgenomen in:</p> <p>Onderhoud Heesters Onderhoud Bomen Onderhoud Begraafplaatsen Onderhoud Gazons Onderhoud Bermen en watergangen Onkruidbestrijding volgens de DOP methode</p>
<p><u>Waterbeheer</u></p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Voorkomen van waterproblemen.</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Beleidsplan Waternota opstellen. 	1 ^e kw. 2008	<p>Het waterplan 2008-2012 is vastgesteld in de raad van 29 mei 2008, bijlage 9.</p> <p>De uitvoering van het waterplan is het belangrijkste instrument. In 2008 is gestart met de voorbereiding voor het opstellen van het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan.</p> <p>Tevens is gestart met de voorbereiding voor het uitwerken van maatregelen wateropgave landelijk gebied.</p>

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?	Jaar	Voortgang en Analyse Bestuursrapportage II 2008
<p><u>Landschapsbeleid</u></p> <p><i>Wat willen we bereiken?</i> Behouden en versterken van het Neder-Betuwe's landschap.</p> <p><i>Wat gaan we daarvoor doen?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Opstellen van het Landschap Ontwikkeling Plan. 	<p>Beleidsnotitie 4^e kw. 2008</p>	<p>Het betrekken van verschillende partijen bij het opstellen van het Landschap Ontwikkel Plan vraagt meer tijd dan in de planning was opgenomen. De presentatie aan de raad zal begin 2009 worden gedaan.</p>
<p><u>Begraafplaatsenbeheer</u></p> <p><i>Wat willen we bereiken?</i> Behouden waardige laatste rust-plaats.</p> <p><i>Wat gaan we daarvoor doen?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Opstellen van een begraafplaatsenbeheerplan. 	<p>Beleidsnotitie 4^e kw. 2008</p>	<p>Het opstellen van het begraafplaatsenbeheerplan heeft in de inventarisatiefase achterstand opgelopen. Presentatie aan de raad zal begin 2009 zijn.</p>
<p><u>Verkeer en vervoer</u></p> <p><i>Wat willen we bereiken?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Het terugdringen van het aantal ongevallen op gemeentelijke wegen en kruisingen. Het verbeteren van de doorstroming op de openbare wegen. Het verbeteren van de bereikbaarheid van de gemeente. Een goede bereikbaarheid van deur tot deur met goede bus- en treinverbindingen. <p><i>Wat gaan we daarvoor doen?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Het opstellen van een verkeersvisie. Studie met WERV-gemeenten inzake Rijnbrugproblematiek. Participatie in overlegstructuren met (openbaar) vervoerders, provincie en buurtbusvereniging 	<p>2008</p>	<p>Om aansluiting te houden met de bestuurlijke wensen en eisen is in december 2007 een tussenrapport in de cie. GGZ behandeld.</p> <p>Momenteel vindt de uitwerking van de verkeersvisie plaats. De conceptvisie is inmiddels gereed. De behandeling van de visie vindt in het vierde kwartaal plaats.</p> <p>De laatste hand wordt gelegd aan een rapportage over de Rijnbrugproblematiek. In december vindt er een bestuurlijk overleg plaats tussen de betrokken gemeenten en de beide provincies. Waarschijnlijk komt dan meer duidelijkheid over de eventuele vervolgstappen.</p>
<p><u>Recreatiebeleid</u></p> <p><i>Wat willen we bereiken?</i> Een completer en uitgebreider recreatieaanbod, dat oog heeft voor de inwoners van Neder-Betuwe en aansluit bij het specifieke karakter van Neder-Betuwe en bij de huidige (regionale)ontwikkelingen op recreatiegebied.</p> <p><i>Wat gaan we daarvoor doen?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Uitvoering geven aan het actieplan recreatie & toerisme in Neder-Betuwe in samenwerking met o.a. de recreatieondernemers, het Regionaal Bureau voor Toerisme Rivierenland, de Kamer van Koophandel en het Recron (belangenorganisatie voor recreatieondernemers). Het opstellen van gemeentelijk kampeerbeleid i.v.m. het intrekken van de Wet op de Openluchtrecreatie (WOR). Participatie in overlegstructuren met ondernemers en organisaties binnen de regio. 	<p>1^e kw. 2008</p>	<p>Voor de uitvoering van het actieplan wordt aansluiting gezocht met het project "kansen tussen de dijken". Van de 13 actiepunten die genoemd staan in het actieplan recreatie en toerisme gemeente Neder-Betuwe zijn inmiddels 6 acties uitgevoerd of in uitvoering, te weten:</p> <ul style="list-style-type: none"> informatie op internet (RBT): het RBT heeft een inventarisatie gedaan naar accommodaties en fiets- en wandelroutes in de regio. Foldermateriaal over recreatiemogelijkheden: Het RBT is bezig met de intensivering van marketing en promotie van de regio. Fietsknooppunten: er heeft een inventarisatie plaatsgevonden en de subsidie-aanvraag is bij de provincie ingediend. Stimuleren toeristisch recreatief ondernemerschap: Neder-Betuwe zal deelnemen aan het project 'Mijn idee, een goed idee?'. Dit project zal van start gaan in oktober 2008. NORT (Nederlandse ondernemers recreatie en toerisme) Consulent: de Nort-consulent is sinds 2006 actief. Samenwerking d.m.v. netwerkbijskomsten: In de regio zijn reeds een aantal bijeenkomsten voor ondernemers geweest. <p>Voor de uitvoering van de overige 7 actiepunten is vooralsnog geen capaciteit</p> <p>Voor het vaststellen van het kampeerbeleid werd oorspronkelijk uitgegaan van medio dit jaar. In eerste instantie zal dit worden beperkt tot het nemen van maatregelen om permanente bewoning van vakantiewoningen tegen te gaan. In januari 2009 zal het kampeerbeleid worden vastgesteld.</p>

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?	Jaar	Voortgang en Analyse Bestuursrapportage II 2008
<p><u>Speelruimte</u></p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Adequaat aanbod van speelvoorzieningen afgestemd op de diverse leeftijdscategorieën.</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Opstellen van een beleidsnota Speelruimtebeleid met als basis de vastgestelde startnotitie (2004) en vooraf bezien in hoeverre die startnotitie moet worden geactualiseerd. 	1 ^e kw. 2008	<p>Op dit moment wordt bezien op welke wijze het speelruimtebeleid vorm kan worden gegeven mede in relatie tot wijkmanagement. Op voorhand wordt een inventarisatie van "witte vlekken" gemaakt.</p> <p>De resultaten daarvan zullen naar verwachting eind 2008 worden voorgelegd. Dit is later dan gepland, omdat het opstellen van de nota jeugd- en jongerenwerk a.g.v. de uitgebreide interactie meer tijd heeft geleverd.</p>

WAT MAG HET KOSTEN?

Programma 3 Openbare Ruimte					
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)	2008	2009	2010	2011	2012
a. overige kleine verschillen	14.330	6.400	6.400	6.400	6.400
Totaal	14.330	6.400	6.400	6.400	6.400

U treft hieronder een toelichting aan op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten en die zijn verwerkt in de begrotingswijzigingen:

N.v.t.

Programma 4 - Economie

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?	Jaar	Voortgang en Analyse Bestuursrapportage II 2008
<p><u>Winkelconcentraties</u></p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Voldoende aanbod van winkels in de kernen. <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderhouden van contacten met ondernemers en winkeliers o.a. t.b.v. winkelconcentratie in Kesteren en Ochten. 	2008	<p>In verband met de voortgang van het project Kesteren is na een bestuurlijk besluit een pauze ingelast waarin een heroverweging plaatsvindt op de tot nu toe gekozen aanpak.</p> <p>Voor het project Ochten is sprake van veranderende inzichten voor wat betreft de lokatie van de Vicary. De financiële haalbaarheid van het plan heeft genoodzaakt tot een heroverweging van de aanpak van het project.</p>
<p>Bedrijfsterreinen</p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Geen of zo min mogelijke leegstand op bedrijfsterreinen. • Bevordering werkgelegenheid. • Inzicht in de behoefte aan type bedrijfsterreinen in de gemeente. • Voldoende aantrekkelijk aanbod voor de behoefte van eigen bedrijfsleven. <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Behoefte onderzoek naar bedrijfsground uitvoeren. • Behoefte vertalen in ruimtelijke plannen. 	2008	<p>Bedrijventerrein Tolsestraat is voor een groot deel uitgegeven.</p> <p>Bonegraaf-West zal naar verwachting in het voorjaar van 2010 worden uitgegeven.</p> <p>In 2009 wordt een uitgebreid behoeftenonderzoek uitgevoerd. Deze uitkomsten worden gerelateerd aan de mogelijkheden van uit te geven bedrijfsground.</p>

WAT MAG HET KOSTEN?

Programma 4 Economie					
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)	2008	2009	2010	2011	2012
a. Extra dividend Vitens	-36.203	-28.000	-28.000	-28.000	-28.000
b. Overige kleine verschillen	5.203	0	0	0	0
Totaal	-31.000	-28.000	-28.000	-28.000	-28.000

U treft hieronder een toelichting aan op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten en die zijn verwerkt in de begrotingswijzigingen:

- a. Van waterbedrijf Vitens is dividend ontvangen over het jaar 2007. Dit blijkt hoger dan was geraamd en resulteert in een incidenteel voordeel. Structureel wordt een hoger dividend van € 28.000 verwacht.

Programma 5 - Scholing en vorming

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?	Jaar	Voortgang en Analyse Bestuursrapportage II 2008
<p>Huisvesting</p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Zorgdragen voor voldoende en adequate huisvesting voor het onderwijs op basis van recente leerlingenprognoses met als indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Behouden van het openbaar basisonderwijs in elke kern. • Openbare scholen die onder de opheffingsnorm (104 leerlingen) komen in stand houden als nevenvestiging. • De exploitatie van de openbare scholen dient binnen het beschikbare rijksbudget plaats te vinden. <p><u>Wat gaan we daar voor doen?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Opstellen van een Onderwijshuisvestingsprogramma 2009 op basis van leerlingenprognoses uit 2007. • Uitvoering Onderwijshuisvestingsprogramma 2007/2008: Nieuwbouw 8-klassige basisschool te Ochten. 	2008	<p>Eind 2008/ begin 2009 zal een voorstel aan de raad voor wat betreft de instandhouding van de openbare scholen worden gedaan.</p> <p>Naar verwachting wordt de gymzaal/Hoenderik te Kesteren eind 2008 opgeleverd, het VLC te Kesteren in augustus 2009 en de nieuwbouw Wegwijzer te Kesteren eind 2009</p> <p>Het opstellen van het Onderwijshuisvestingsprogramma (OHP) 2009 loopt volgens planning (september/november 2008). Op basis van het raadsbesluit d.d. 24 april 2008 wordt uitgegaan van een verdere uitbreiding van de Sébaschool tot een 12 klassige basisschool te Ochten; start bouw 4e kwartaal 2008 en oplevering planning 3e kwartaal 2009. Oorspronkelijk was het de bedoeling om in 2007 een 8 klassige Sébaschool te bouwen. In verband hiermee komt vooralsnog de bouw van een nieuwe school en gymnastieklokaal in Kesteren te vervallen.</p> <p>In het concept OHP wordt er vanuit gegaan, dat zowel de Rehoboth- als de Houtkoperschool op de huidige locatie blijven. Dus geen combinatie van nieuwbouw. De Rehobothschool wordt met vier lokalen uitgebreid. Daarnaast wordt t.b.v. extra gymcapaciteit de gymzaal De Linie uitgebreid.</p> <p>Het OHP 2009 zal in november 2008 aan de raad worden voorgelegd.</p>
<p>Kwaliteit openbaar onderwijs</p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Huidige aantal leerlingen in het openbaar onderwijs stabiliseren en zelfs groei met circa 10% nastreven tot minimaal 700 leerlingen (stand per 1 oktober 2006: 639 leerlingen).</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • In overleg met het stichtingsbestuur uitvoering geven aan notitie "koersen op kwaliteit" en de commissie Abiz daarover informeren. • Met het Stichtingsbestuur Openbaar primair onderwijs Neder-Betuwe verzoeken om mogelijkheden van bestuurlijke schaalvergroting op termijn in beeld te brengen.. 	2008 e.v.	<p>Binnen stichting SPOENK, nieuw schoolbestuur openbaar onderwijs, is per 1 maart 2008 een nieuwe algemeen directeur aangetreden. De uitvoering van de notitie "koersen op kwaliteit" ligt bij het schoolbestuur en verloopt nagenoeg volgens planning. Wat op dit moment wel duidelijk is, is dat een stijging van het aantal leerlingen op korte termijn niet haalbaar lijkt (stand 1 oktober 2007: 620 leerlingen). Met de Stichting SPOENK zal nog worden gesproken over de mogelijkheden tot bestuurlijke schaalvergroting. Voor de raad van oktober 2008 staat de eindrapportage/evaluatie bestuurlijke verzelfstandiging gepland.</p>
<p>Leerplicht</p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Voorkomen van schoolverzuim en daar bij vooral terugdringen van spijbelen en inzicht krijgen in luxe verzuim.</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Scholen/ouders informatie verstrekken m.b.t. verzuim en met scholen afspraken maken m.b.t. registratie van luxe verzuim. • Bij spijbelen binnen één week na melding door leerplichtambte-naar actie ondernemen. • Verantwoording afleggen middels het leerplichtverslag 2007/2008. 	2008 e.v.	<p>Er is een protocol met betrekking tot verzuim en meldingen opgesteld die aan de directies is verstrekt. Ook is er een brief opgesteld m.b.t. luxe verzuim die via de scholen aan de ouders is verstrekt.</p> <p>Bij verzuim wordt er binnen 1 week contact opgenomen met de melder van het verzuim of de melder ontvangt een kopie van de uitnodiging van de verzuimende leerling. Resultaten worden opgenomen in het leerplichtverslag. Het leerplichtverslag wordt op 30 oktober 2008 voorgelegd.</p>

WAT MAG HET KOSTEN?

Programma 5 Scholing en Vorming					
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)	2008	2009	2010	2011	2012
a. Leerlingenvervoer	30.000	0	0	0	0
b. Bijstelling overgangsregeling verzelfstandiging	-30.000	-45.007	0	-883	0
c. Vrijval kapitaallasten VLC	-45.000	0	0	0	0
d. Overige kleine verschillen	5.619	-2.512	-2.512	-2.512	-2.512
Totaal	-39.381	-47.519	-2.512	-3.395	-2.512

U treft hieronder een toelichting aan op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten en die zijn verwerkt in de begrotingswijzigingen:

- a. Met ingang van schooljaar 2008/2009 is het leerlingenvervoer opnieuw aanbesteed op basis van de vervoersbewegingen schooljaar 2007/2008. Voor het schooljaar 2008/2009 doen zich de nodige fluctuaties in het leerlingenvervoer voor. Aanvullende offertes worden gevraagd voor vervoer naar 't Driespan te Nijmegen, de Dijk te Druten, Dr. Bosschool te Doorn. Dit vervoer was niet in het oorspronkelijke bestek opgenomen. Vooruitlopend op de offertes moet rekening worden gehouden met een extra bedrag van € 30.000.
- b. Op basis van de eindrapportage evaluatie verzelfstandiging openbaar basisonderwijs (raad 30 oktober 2008) kan de overgangsregeling bijgesteld worden en valt een bedrag van € 75.000 vrij, verdeeld over 2008 en 2009.
- c. Op basis van de huidige vastgestelde bevoorschotting voor de nieuwbouw van het Van Lodensteincollege, oplevering juli 2009, zijn de kapitaallasten voor het jaar 2008 lager dan begroot. Als gevolg van de 100% dekking van de kapitaallasten door middel van bestemmingsreserve VLC vindt er op deze bestemmingsreserve een mutatie plaats waardoor het effect in de exploitatie budgettair neutraal blijft (zie ook mutaties Reserves).

Programma 6 - Welzijn en cultuur

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?	Jaar	Voortgang en Analyse Bestuursrapportage II 2008
<p><u>Bibliotheekwerk</u></p> <p><i>Wat willen we bereiken?</i> Toegankelijk en beschikbaar maken voor inwoners van literatuur, lectuur, informatie en documentatie in alle vormen en categorieën en daarbij het aanbod afstemmen op de vraag en inspelen op ontwikkelingen.</p> <p><i>Wat gaan we daarvoor doen?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • In samenspraak met de deelnemende gemeenten een notitie opstellen met betrekking tot de wijze van instandhouding van een bibliotheekvoorziening in Echteld, Ochten, IJzendoorn en Opheusden. • In overleg met de Stichting Basisbibliotheek Rivierenland speerpunten formuleren die in 2009 zullen worden opgepakt m.b.t. collectievorming en dienstverlening. 	2008	De Stichting Basisbibliotheek Rivierenland is bezig met een spreidingsbeleid voor bibliotheekvoorzieningen, dat naar verwachting in 2008 zal worden aangeboden. Dit vormt de basis voor het gemeentelijke beleid. De speerpunten worden in de 2e helft van 2008 besproken.
<p><u>Culturele educatie</u></p> <p><i>Wat willen we bereiken?</i> Basisschooljeugd in groep 4 kennis laten maken met algemene muzikale vorming en andere vormen van cultuureducatie.</p> <p><i>Wat gaan we daarvoor doen?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Aan alle scholen algemene muzikale vorming in groep 4 aanbieden. • Nieuwe lesmethoden voor cultuureducatie invoeren op de basisschool. 	2008	Alle scholen krijgen in groep 4 muzikale vorming aangeboden. Op het gebied van cultuureducatie zijn enkele nieuwe lessen ontworpen. In 2008 en 2009 zullen er meer volgen.
<p><u>Sport</u></p> <p><i>Wat willen we bereiken?</i> Bevorderen dat meer inwoners gaan sporten om overgewicht te voorkomen en er voor te zorgen dat er vormen van aangepast sporten beschikbaar komen.</p> <p><i>Wat gaan we daarvoor doen?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Deelnemen aan projecten van en gebruikmaken van de ondersteuning door de Gelderse Sportfederatie. 	2008	In het schooljaar 2008-2009 zal de nazorg van het Bios-project door de GSF gestart worden. Daarnaast wordt er een cursus Sportieve Opvang voor kinderopvanginstellingen gehouden en een workshop Kanjers in de Sport voor vrijwilligers van sportverenigingen die met jeugd in aanraking komen. De verenigingshal in Kesteren is in mei 2008 opgeleverd, hetgeen twee maanden later is dan gepland. De gymzaal in Kesteren zal door het faillissement van de aannemer een paar maanden later worden opgeleverd dan gepland. De planning is thans rond 1 november 2008.
<p><u>Welzijnsbeleid</u></p> <p><i>Wat willen we bereiken?</i> Onvolkomenheden en onbedoelde effecten van het Welzijnsbeleid Spoor II herstellen en bezien in hoeverre de doelstellingen van het vastgestelde Welzijnsbeleid Spoor II zijn bereikt.</p> <p><i>Wat gaan we daarvoor doen?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Inventariseren welke effecten dat zijn en voorstellen voorleggen tot wijziging van de vastgestelde beleidsregels. • Evaluatienotitie opstellen. 	2008	Omdat zich reeds in 2007 onvolkomenheden en onbedoelde effecten voor deden is een aantal kleine aanpassingen in de subsidieverordening en de beleidsregels aangebracht. De besluitvorming daarover heeft in december 2007 plaatsgevonden. De evaluatienota wordt meegenomen in de planning van 2009.

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?	Jaar	Voortgang en Analyse Bestuursrapportage II 2008
<p><u>Welzijnsaccommodaties/dorpshuizen</u></p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Het ter beschikking hebben van adequate huisvesting voor verenigingen en andere groeperingen binnen de gemeenschap afgestemd op de behoefte, alsmede het efficiënt gebruik ervan.</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Opstellen van een accommodatiebeleid o.b.v. de vastgestelde startnotitie in samenhang met de sportaccommodaties en schoolgebouwen (raadsbesluit d.d. 28 juni 2007). 	2008	<p>De inventarisatie van het aanbod aan accommodaties en wie er gebruik van maakt is afgerond.</p> <p>Het interactieve onderzoek naar de accommodatiebehoefte heeft in de periode mei-juli 2008 plaatsgevonden.</p> <p>In de maand oktober zullen de verschillende scenario's worden gepresenteerd voor de raad en het maatschappelijk veld.</p> <p>Het concept accommodatiebeleid zal eind oktober/begin november 2008 worden vastgesteld en vervolgens de inspraak ingaan.</p> <p>Definitieve besluitvorming staat gepland voor de raad van januari 2009.</p>
<p><u>Jeugd- en jongerenwerk</u></p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Samenhangend jeugdbeleid voor de leeftijdscategorie van 0 tot 23 jaar.</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Opstellen nota integraal jeugd- en jongerenwerk die op interactieve wijze met de raad tot stand komt o.b.v. de vastgestelde startnotitie (raadsbesluit 28 september 2006). Keten overleggen van zorgaanbieders. Daarbij bezien welke zaken regionaal en welke lokaal kunnen worden ingericht. Lokaal in ieder geval casuïstiek jeugdoverleg voor risicojongeren en zorgadviesteams. 	2008	<p>De interactieve raadpleging vergt meer tijd dan vooraf aangenomen. De uitkomsten van een onder jongeren gehouden enquête zijn op 14 mei door de werkgroep besproken en geïnterpreteerd. Intermediairs zijn op 24 september jl. geraadpleegd. De planning voor behandeling van de nota in de raad is bijgesteld op april 2009.</p> <p>Na overleg met de stuurgroep ZAT-Primair Onderwijs (PO) wordt ingezet op verbreding van dit overleg voor 0-23 jarigen. ZAT's Voortgezet onderwijs blijven daarnaast bestaan, evenals de werkgroep jongeren en omgeving (overlastgevende groepen).</p> <p>Met verbreding van het ZAT-PO tot in principe alle jeugdigen zou een belangrijke stap gezet zijn richting de vorming van een centrum voor jeugd en gezin (CJG) (uiterlijk 2011 operationeel)</p> <p>Voor de opzet van het CJG is een regionale projectleider aangesteld. Samen met de regionale werkgroep worden per gemeente de mogelijkheden en behoeften in kaart gebracht. Medio 2009 zullen daartoe voorstellen aan de raad worden voorgelegd.</p>
<p><u>Monumenten</u></p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Beperkt aantal kwalitatief goede monumenten behouden.</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Opschonen gemeentelijke monumentenlijst. Uitvoeren van vastgestelde plan van aanpak. 	2008	<p>Het opschonen van de gemeentelijke monumentenlijst dient eind 2009 klaar te zijn. Eveneens dient, zoals recent is gebleken een wetwijziging per 1 januari 2009 te worden voorbereid. Hierbij zullen rijkstaken worden gedelegeerd naar gemeenten en zullen organisatorische consequenties op een rij worden gezet en dienen te leiden tot keuzes.</p>
<p><u>Archeologie</u></p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Inzicht in mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden in gronden gemeente.</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Opstellen archeologische waarden- en beleidskaart door RAAP archeologisch adviesbureau. 	2008	<p>De archeologische waardekaart staat gepland voor vaststelling in de raad van december 2008.</p>

WAT MAG HET KOSTEN?

Programma 6 Welzijn en Cultuur					
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)	2008	2009	2010	2011	2012
a. Bevordering instandhouding bibliotheken	25.511	25.511	25.511	25.511	25.511
b. Kapitaallasten Gymzaal Kesteren	-70.000	0	0	0	0
c. Kapitaallasten De Leede	-58.000	0	0	0	0
d. Energielasten Sporthal De Eng en De Leede	27.000	8.000	8.000	8.000	8.000
e. Overige kleine verschillen	21.815	10.041	10.041	10.041	10.041
Totaal	-53.674	43.552	43.552	43.552	43.552

U treft hieronder een toelichting aan op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten en die zijn verwerkt in de begrotingswijzigingen:

- In september 2007 is besloten om € 0,82 per inwoner die voor het bibliotheekwerk in het gemeentefonds wordt gestort op te nemen als last in de begroting voor het bibliotheekwerk.
Doordat in 2008 gelijktijdig het saneringsplan was afgelopen, hebben deze bedragen elkaar gekruist en is deze last voor 2008 niet langer opgenomen. Deze last is alsnog structureel opgenomen. Dit resulteert in een structureel nadeel van € 25.511.
- Door het faillissement van de aannemer is er een vertraging ontstaan met betrekking tot de bouw/oplevering van de gymzaal in Kesteren. Deze vertraging resulteert in een voorlopig incidenteel voordeel op kapitaallasten van € 50.000.
Vanuit de jaarrekening 2007 is geconstateerd dat er ten onterechte afschrijving heeft plaatsgevonden op grondkosten van € 20.000 (zoals aangegeven in het raadsvoorstel van de jaarrekening 2007). Deze ten onrechte afschrijving wordt nu rechtgetrokken.
- Door de vertraagde oplevering van Verenigingshal De Leede (opgeleverd mei 2008) is er voor 2008 een incidenteel voordeel ontstaan met betrekking tot de kapitaallasten van € 58.000.
Als gevolg van 50% dekking van de kapitaallasten door middel van bestemmingsreserve sportaccommodatie Kesteren, vindt er op deze bestemmingsreserve een mutatie plaats waardoor het effect op de exploitatie beperkt wordt tot 50% (zie ook mutaties Reserves).
- De energielasten voor de sporthallen De Eng en De Leede vallen hoger uit dan begroot. Heeft onder andere te maken met wisseling van leverancier Nuon/Dong. Voor 2008 zal waarschijnlijk de energielasten worden bijgesteld op basis van de afrekeningen die vermoedelijk positief zullen uitvallen. Op dit moment dient er een incidenteel extra budget te worden opgenomen voor 2008. Het budget 2009 en verder zal voorlopig gelijk worden gesteld met sporthal de Biezewei en dit betekent een lichte structurele ophoging.

Programma 7 - Zorg, Werk en Inkomen

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?	Jaar	Voortgang en Analyse Bestuursrapportage II 2008
<p><u>Werk</u></p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Het beperken van de instroom in de uitkeringen, bevorderen van de uitstroom en duurzame arbeidsparticipatie en daarbij de volgende resultaten te behalen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Aantal uitkeringsgerechtigden Wwb/loaz/loaw verminderen met 6% tot 120 cliënten (2005: 151/2006: 150/jan. 2007: 139/ juni 2007: 130). Dekkingspercentage uitgaven en inkomsten Inkomensdeel realiseren van minimaal 90%. (2007: 85%). Inspanningsverplichting met Tiel om eind 2009 in ieder geval uit te komen op 100%. inwoners, bedrijven en instellingen er meer ruimte is voor eigen initiatief en de administratieve lasten lager worden. <p><u>Wat gaan we daar voor doen?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> In samenspraak met de gemeente Tiel op een adequate wijze uitvoering geven aan de uitvoering van de Wwb (Wet werk en bijstand). 	2 ^e kw. 2008	<p>Per 1 september 2008 waren er nog 119 cliënten met een WWB-uitkering, terwijl qua planning is uitgegaan van 120 cliënten op 31 december 2008. Het dekkingspercentage bedraagt per 1 september 2008: 92,5.</p> <p>Onvoorziene omstandigheden daargelaten kan worden gesteld, dat de uitvoering volgens planning verloopt.</p>
<p><u>Algemeen maatschappelijk werk</u></p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Voorkomen moet worden dat cliënten op een wachtlijst terecht komen.</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u> Sluiten van nieuwe budgetovereenkomst voor 2008 tot 2011 op basis van huidige rekeneenheid van 2,2 fte. en daarbij sluitende afspraken maken over het wegwerken van wachtlijsten op het moment dat die dreigen te ontstaan.</p>	2008	<p>Er is een budgetovereenkomst voor de periode 2008-2011 afgesloten en vindt er jaarlijks overleg plaats. Er op dit moment is er geen wachtlijst.</p>
<p><u>Wet Maatschappelijke Ondersteuning</u></p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Uitvoering van een algemeen beleid gericht op bevordering van zelfredzaamheid van burgers, hun maatschappelijke participatie en de leefbaarheid van de woonomgeving.</p> <p>Het compenseren van beperkingen die burgers ondervinden in zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie.</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Uitvoering geven aan het beleidsplan WMO. 	2 ^e kw. 2008	<p>Er is onvoldoende draagvlak om mantelzorg regionaal op te pakken. Daarom zal mantelzorg lokaal worden opgepakt. In het eerste kwartaal 2009 zal een nota vrijwilligers en mantelzorgers aan de raad worden aangeboden.</p> <p>Wmo gerealiseerde actiepunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wmo krant komt in oktober/november 2008 uit. - Verbreding Wmo loket door deelname van cliëntadviseur en medewerker MEE in het loket/Gemeentewinkel - Klanttevredenheidsonderzoek Wmo - Oprichting Wmo-raad - Evaluatie besluit Wmo - Leesbare beschikkingen Wmo-voorzieningen <p>Nog te realiseren in 2008</p> <ul style="list-style-type: none"> - Start Wmo balie: digitaal Wmo loket via de website, inclusief digitale sociale kaart - Evaluatie jaarplan Wmo 2008 en nieuw jaarplan Wmo 2009 - Europese aanbesteding huishoudelijke verzorging en indicatiestelling - Intensivering contacten Wmo Raad - Voorbereiden en implementeren van ondersteunende begeleiding vanuit de AWBZ

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?	Jaar	Voortgang en Analyse Bestuursrapportage II 2008
<p>Ouderenzorg</p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Behoudt zelfstandig wonen van ouderen met zorgbehoefte.</p> <p>Initiatieven ouderenbeleid baseren op Wmo visie en doelstellingen.</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> In de vier grootste kernen realiseren van aangepaste huisvesting in combinatie met een individueel afgestemd zorgarrangement. Uitvoering geven aan het beleidsplan Wmo (vast te stellen in de raad van 15 november 2007). Uitvoering geven aan het beleidsplan WMO. 	<p>2^e kw. 2008</p>	<p>De ontwikkeling van een WoZoCo voorziening in Opheusden neemt zowel in visueel opzicht als in samenstelling van deelnemende partijen vastere vormen aan. Het ontwikkelingsproces heeft echter vertraging opgelopen waardoor de datum van realisatie een jaar later zal uitvallen dan was voorzien. Samen met SWB zullen wij het uiterste doen om tot een inhaalslag te komen en eventueel als daar behoefte aan bestaat medewerking te verlenen aan het plaatsen van een tijdelijke voorziening.</p> <p>Voor het dorp Kesteren wordt op dit moment de herinrichting van het veilingterrein uitgewerkt. In het plan is een WoZoCo voorziening opgenomen, een kerkgebouw en uitbreiding van De Schutse, een aantal grondgebonden woningen en een appartementengebouw. Er zal sprake zijn van wonen in combinatie met zorgaanbod op maat. De ontwikkeling van het plan verloopt volgens planning, de stedenbouwkundige visie is in het college vastgesteld.</p> <p>De conceptnota wonen-welzijn-zorg wordt in september met externe partijen (zorg- en welzijnsinstellingen, woningcorporaties en WMO-raad besproken). Deze nota wordt in december aan de raad ter behandeling voorgelegd. In het verlengde van de nota wordt een uitvoeringsconvenant opgesteld, waaraan alle partijen zich verbinden.</p> <p>Met SWB en Habion worden bovendien prestatieafspraken gemaakt (zie programma 8), waarin hun inzet wordt vastgelegd (4^e kwartaal 2008).</p> <p>Voor markt partijen worden richtlijnen voor levensloopbestendig bouwen opgesteld, die waar mogelijk deel uitmaken van exploitatieovereenkomsten (4^e kwartaal 2008).</p> <p>Samen met de gemeenten Buren en West Maas en Waal wordt geparticipeerd in het provinciale project Ontgroening en Vergrijzing. De drie gemeenten beraden zich op een vervolg op dit project voor de periode vanaf 2010 (1^e kwartaal 2009).</p>
<p>Volksgezondheid</p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Het bevorderen van de algemene lichamelijke en geestelijke gezondheid van inwoners van de gemeente.</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Opstellen van actiepunten voor lokaal Gezondheidsbeleid voor 2008-2011, waarbij ook aandacht wordt besteed aan verslaving. 	<p>2^e kw. 2008</p>	<p>In regionale samenwerking is de nota regionaal gezondheidsbeleid geschreven door de GGD. Op 10 juli 2008 heeft het portefeuille- beraad Volksgezondheid kennis genomen van de nota regionaal gezondheidsbeleid en zal worden aangeboden aan het DB en daarna aan het AB van de regio Rivierenland als kaderstellende nota volksgezondheid. Tijdens de themabijeenkomst van 3 september jl. bent u over de inhoud geïnformeerd. In het najaar 2008 zal in samenwerking met de regiogemeenten invulling worden gegeven aan een uitvoeringsplan.</p> <p>Na het gereedkomen van het regionale uitvoeringsplan zal voor zover nodig een lokale paragraaf aan de regionale nota gezondheidsbeleid worden toegevoegd. In ieder geval zullen het lokale gezondheidsprofiel en de resultaten van het onderzoek onder de jeugd, het E-movo rapport "Hoe gezond zijn jongeren in Neder-Betuwe" onderdeel uitmaken van de nota.</p> <p>Vervolgens zal in het eerste kwartaal van 2009 in een bijeenkomst voor zowel het veld als de raad een presentatie van de diverse lokale rapporten plaatsvinden. Hierbij zal met behulp van voornoemde GPC-methode mogelijke lokale preventieproducten worden uitgewerkt en vastgelegd in een lokaal uitvoeringsplan.</p> <p>Tenslotte zal alles worden samengevoegd tot een nota Lokaal Gezondheidsbeleid en in april 2009 ter vaststelling aan de Raad worden aangeboden.</p> <p>Daarnaast wordt actief deelgenomen aan het project alcoholmatiging Jeugd van de regio Rivierenland. Resultaten zullen t.z.t. in het jaarverslag worden opgenomen.</p>

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?	Jaar	Voortgang en Analyse Bestuursrapportage II 2008
<p><u>Ambulancehulpverlening</u></p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Aanrijdtijd van ambulances in 90% van de gevallen binnen 15 minuten (in 2006 voor regio: 84 % en voor Neder-Betuwe: 77 %).</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij de Provincie Gelderland er op aandringen, dat in het spreidingsplan de locatie Kesteren in stand blijft. 	<p>2^e kw. 2008</p>	<p>Medio december 2007 is bekend geworden dat de provincie Gelderland extra geld beschikbaar stelt voor de ambulancezorg. Met deze financiële bijdrage kan de RAV Gelderland-Zuid extra ambulancecapaciteit op de weg brengen, met als doel een verbetering van de aanrijdtijden.</p> <p>Ook is door het Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport besloten dat de regio Gelderland-Zuid er een extra ambulance bij krijgt. Wanneer en in welke plaats de extra ambulance wordt gestationeerd is nog niet bekend. M.b.t. de aanrijdtijden is het wachten op het jaarverslag.</p>
<p><u>Zorg voor vluchtelingen</u></p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Het regelen van huisvesting en opvang van vluchtelingen door het behalen van de opgelegde taakstelling ofwel per 1 jan. 2008: 195 personen, en taakstelling over 2008: 10 personen. Totaal t/m 2008: 205.</p> <p>Zorgdragen voor begeleiding en inburgering.</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • In overleg met de woningbouwvereniging zorgdragen voor de huisvesting van minimaal 4 personen in 2008 (Medio 2007 zijn reeds 201 personen gehuisvest. • Aanbieden van WIN-trajecten en begeleidingstrajecten. 	<p>2^e kw. 2008</p>	<p>Rekening houdende met de taakstelling voor het 2^e halfjaar 2008 dienen er per 1 september 2008 nog 4 personen te worden gehuisvest. Aangaande de taakstelling pardonregeling is een opgave verstrekt tot 1 januari 2010 (24). Per 1 september lag er nog een taakstelling van 2 personen.</p> <p>Met de woningbouwver. SWB wordt overlegd hoe deze taakstelling in te vullen.</p> <p>Uitvoering is en wordt gegeven aan het aanbieden van WIN- en begeleidingstrajecten.</p>

WAT MAG HET KOSTEN?

Programma 7 Zorg, Werk en Inkomen					
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)	2008	2009	2010	2011	2012
a. Overgang W&I loket Tiel	40.350	0	0	0	0
b. Bbz uitkeringen	26.382	3.400	3.400	3.400	3.400
c. WSW	33.467	0	0	0	0
d. Centrum Jeugd en Gezin	25.000	0	0	0	0
e. WMO hulp bij huishouding	-150.000	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
f. Regiotaxi	36.460	0	0	0	0
g. Overige kleine verschillen	-6.460	15.325	15.325	15.325	15.325
Totaal	5.199	-31.275	-31.275	-31.275	-31.275

U treft hieronder een toelichting aan op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten en die zijn verwerkt in de begrotingswijzigingen:

- Bij de vaststelling van de jaarrekening 2006 was een nog te ontvangen bedrag ad € 40.350 opgenomen voor de definitieve afrekening dienstverlening 2006. Genoemd bedrag was ook meegenomen in de reguliere exploitatie. Het betreft het een dubbel geboekte afrekening 2006. Dit resulteert in een incidenteel nadeel van € 40.350.
- Naar de stand van zaken per 1 augustus 2008 met betrekking tot de uitgaven in het kader van het Bijstandsbesluit zelfstandigen (Bbz) dienen de budgetten bijgesteld te worden.
- De ontvangen gelden voor het wegwerken van de wachtlijsten, de zgn. Irrgang gelden, zijn in 2007 niet als nog te betalen bedrag (verplichting) opgenomen en in de algemene middelen terecht gekomen. De gelden zijn in 2008 ingezet bij Lander. (€ 21.117). Daarnaast heeft er een bijstelling plaatsgevonden van de gemeentelijke bijdrage in de exploitatiekosten van de diverse WSW-bedrijven. Dit resulteert in een incidenteel nadeel voor 2008 van € 12.350.
- Het betreft hier extra middelen die via de algemene uitkering worden ontvangen voor het Centrum voor Jeugd en Gezin conform meicirculaire 2008. Meerjarig zijn deze extra lasten al opgenomen in de begroting 2009.
- Op dit moment is er aan het einde van het jaar een overschot op het budget Hulp bij het huishouden te verwachten. Begin dit jaar is aangegeven dat dit overschot als dekking dient voor de volgend jaar verwachte kostenstijging op dit budget in verband met de nieuwe aanbesteding.
Tevens zijn de facturen van de thuiszorg instanties wat lager uitgevallen omdat ze – zoals wellicht bekend - minder zorg hebben kunnen leveren. Dit is natuurlijk een slechte situatie, maar het verklaard uiteraard wel de lagere kosten, omdat ze niet de zorg hebben kunnen leveren. Dit betekent dat deze kosten nu éénmalig vrij komen te vallen (€ 100.000).
Ook is er sprake van een negatieve bijstelling WMO-budget als gevolg van de definitieve indexering 2008 zoals deze is opgenomen in de meicirculaire 2008. Dit laatste heeft een structureel effect (€ 50.000).
- De (voorlopige) eindafrekening 2007 Regiotaxi is medio september 2008 van de provincie ontvangen. Er dient nog een bedrag van € 36.460 (excl BTW) betaald te worden.

Programma 8 - Bouwen en Milieu

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?	Jaar	Voortgang en Analyse Bestuursrapportage II 2008
<p><u>Milieu</u></p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Voorkomen/beperken van nadelige gevolgen voor het milieu als gevolg van bedrijven, verkeer en huishoudens:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 85 % van de inrichtingen voldoet na de eerste controle; • 90 % van de milieuvergunningen wordt binnen de wettelijke termijn afgehandeld. <p><u>Wat gaan we daar voor doen?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen van een bodemkwaliteitskaart (hierdoor wordt hergebruik van grond binnen de gemeente vergemakkelijkt). • Vaststelling van beleid hogere grenswaarde Wet geluidhinder. • Korte notitie over mogelijkheden die Neder-Betuwe kan benutten om een bijdrage te leveren aan het stoppen van klimaatveranderingen. 	1 ^e kw. 2008	<p>Momenteel wordt binnen Regio Rivierenland een bodemkwaliteitskaart opgesteld.</p> <p>Regionaal is het beleid voor hogere grenswaarde vastgesteld. Dit regionaal beleid zal naar de gemeente Neder-Betuwe worden vertaald, waarbij de consequenties voor inwoners/aanvragers inzichtelijk worden gemaakt.</p> <p>Conform het Milieu Uitvoerings Programma 2006-2009 zijn activiteiten rond klimaat niet in de planning opgenomen. De werklast laat het niet toe om hieraan aandacht te besteden.</p> <p>Het zogenaamde naleefgedrag (het voldoen bij de eerste controle) wordt op jaarbasis vastgesteld. Het bereiken van deze doelstelling zal dan ook in de jaarstukken 2008 tot uiting moeten komen.</p> <p>Aangezien op moment van schrijven nog een groot deel van de controles dient te worden uitgevoerd is hierover niet eerder een balans op te maken. Wij gaan er overigens nog wel vanuit dat we de uit te voeren controles tijdig voor het eind van het jaar kunnen doen uitvoeren.</p> <p>Voor het afhandelen van milieuvergunningen bestaan geen wettelijke termijnen, maar een termijn van orde (zes maanden). Deze termijn wordt ook in Neder-Betuwe gehanteerd. Door het ontstaan van vacatures is in het tweede kwartaal de afhandelingstermijn voor vergunningen niet in alle gevallen binnen de wettelijke termijn mogelijk gebleken.</p>
<p><u>Bouw- en woningtoezicht</u></p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Zorgdragen voor kwalitatief goede en veilig uitgevoerde bouwwerken die voldoen aan het ruimtelijk beleid en wettelijke regelgeving.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er zijn geen van rechtswege verleende vergunningen; • 90 % van de bouwaanvragen waarvoor geen fatale termijn geldt, wordt binnen de proceduretermijn afgehandeld; • 85 % van de verleende vergunningen wordt zonder afwijkingen van de vergunning tijdens de bouw gerealiseerd. <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Evaluatie van de Welstandsnota. 	2008	<p>Welstandsnota: Door de lage respons op de bij uw raad uitgezette wat-vraag is behandeling volgens planning niet meer haalbaar. Bovendien zal de nieuwe wethouder de kans worden gegeven zich hierover uit te spreken. Gelet op de hoge werkdruk en de prioriteit die gelegd wordt bij de voortgang van reguliere processen wordt voorgesteld dit weer op te pakken in 2009.</p> <p>Gelet op de wijziging van de WRO per 1-7-08 hebben we een groot aantal extra verzoeken om vrijstellingen af te werken. (100 stuks) Door inzet van extra capaciteit is deze voorraad inmiddels teruggebracht tot 29 per 1-9. Proceduretermijnen die niet fataal zijn worden hierdoor niet gehaald. Ook op het toezicht van de bouw is een vacature welke per 1-9 tijdelijk zal worden opgevuld.</p> <p>Wij hebben nog geen registratiesysteem die gegevens inzake percentage afwijkingen tijdens de bouw bijhoudt. Deze indicator is derhalve op dit moment niet uitvoerbaar.</p>
<p><u>Ruimtelijke ordening</u></p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Het zorgdragen dat iedere functie op de juiste plek wordt gepland en conform wordt gehandhaafd.</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u> Het opstellen en in procedure brengen van bestemmings-, wijzigings-, en uitwerkingsplannen voor nieuwe ontwikkelingen. Alle bestemmingsplannen voor komplannen en bedrijfsterreinen zijn op 1-7-2010 geactualiseerd en digitaal raadpleegbaar.</p>	2 ^e kw. 2008	<p>Door de grote hoeveelheid planprocedures, de werkzaamheden ingevolge de invoering van de nieuwe WRO en ziekte op de afdeling wordt op dit moment gewerkt met een prioriteitenlijst. Hierbij wordt voorrang gegeven aan de bijdrage aan de projectmatige herziening van bestemmingsplannen en ruimtelijke procedures voor de gebiedsontwikkelingsprojecten.</p> <p>In de komende periode wordt gewerkt aan het verder stroomlijnen van processen in het licht van de nieuwe WRO, digitalisering van bestemmingplannen en inbedding van het eveneens verplicht te regelen kostenverhaal.</p>

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?	Jaar	Voortgang en Analyse Bestuursrapportage II 2008
<p><u>Volkshuisvesting</u></p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Het bouwen van woningen afgestemd op de vraag in de diverse kernen, met inachtneming van de ruimtelijke randvoorwaarden.</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u> Uitvoering geven aan de woonvisie en het woningbouwprogramma (voor aantallen zie volgende bladzijde). Startersprojecten realiseren. Zie ook Zorg.</p>	<p>2^e kw. 2008</p>	<p>Startersprojecten (zoals De Leede en Herenland) maken integraal onderdeel uit van de grondexploitaties en het woningbouwprogramma. Maatgevend hierbij is de rapportage "starterswoningen in Neder-Betuwe". Voor 2008 wordt het aantal op te leveren woningen op 51 geraamd. Het aantal starts van bouw wordt neerwaarts bijgesteld van 334 naar 77 woningen. Deze daling is voornamelijk bij de projecten Triangel, Casterhoven, Herenland fase 3 en Dorpsplein Dodewaard. Oorzaken hiervan zijn verwervingsvertraging, planologische vertraging, bezwaarprocedures etc.</p> <p>Eind 2008/begin 2009 hopen we een geactualiseerd beeld van de woningbehoefte te hebben op basis waarvan het woningbouwprogramma kan worden bijgesteld. Ook zal het format voor het meerjarenprogramma woningbouw worden vereenvoudigd en inzichtelijker worden gemaakt.</p> <p>In het derde kwartaal 2008 wordt begonnen met de meerjarige prestatieafspraken met SWB en Habion. Naar verwachting kunnen deze in het eerste kwartaal 2009 worden ondertekend.</p> <p>Als vervolg op het KWP 3 (kwaliteitsplan woningbouw provincie) wil de provincie voor de periode 2010-2019 nieuwe woningbouwafspraken met de gemeenten in Rivierenland maken. Deze zullen naar verwachting in 2009 bestuurlijk kunnen worden vastgesteld.</p> <p>Het lopende onderzoek van de Rekenkamer naar de woningbouw in Zaltbommel en Neder-Betuwe kan volgens de planning in december 2008 in de raad worden behandeld.</p>
<p><u>Vastgoed</u></p> <p><u>Wat willen we bereiken?</u> Kwalitatief goede taxaties van alle objecten binnen de gemeente. Een goed beheer van adres en gebouwgegevens</p> <p>De nieuwe wet BAG per 1 juli 2009 invoeren.</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u> Uitvoering geven aan implementatie wet BAG</p>	<p>2008</p>	<p>Ten aanzien van de WOZ zijn er 162 bezwaarschriften ontvangen die binnen het jaar afgehandeld dienen te worden. Van deze bezwaarschriften is 88% inmiddels afgehandeld, waarvan in 70% van de gevallen de waarde blijft gehandhaafd. Tevens zijn er 4 beroepschriften ingediend, waarvan de uitkomst nog niet bekend is.</p> <p>BAG applicatie wordt momenteel gevuld en ontbrekende gegevens worden opgespoord. Hoewel er nog wat technische aansluitingsproblemen dienen te worden opgelost verwachten wij goed op tijd te kunnen aansluiten op de landelijke voorziening.</p>

WAT MAG HET KOSTEN?

Programma 8 Bouwen en Milieu					
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)	2008	2009	2010	2011	2012
a. Lagere bouwleges	267.000	0	0	0	0
b. Lagere toerekening uren aan grondexploitaties	275.000	0	0	0	0
c. Verhoging bijdrage Regio Rivierenland	29.316	0	0	0	0
d. Aanpassing budgetten exploitaties	-35.070	0	0	0	0
Totaal	536.246	0	0	0	0

U treft hieronder een toelichting aan op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten en die zijn verwerkt in de begrotingswijzigingen:

- Door het uitblijven van omvangrijke bouw aanvragen zijn de legesinkomsten minder dan begroot. Begroot 667.000 binnengekomen per 1-9-08 219.000 Indien de bouw aanvragen van de Sebaschool, Hereland fase 4 en 12 woningen Dodewaard conform planning ook feitelijk in 2008 ingediend en ontvankelijk zijn komen we naar verwachting uit op € 400.000.
- Op basis van werkelijk geschreven uren in de eerste helft van 2008 en de planning tot het eind van het jaar zullen er substantieel minder uren kunnen worden toegeschreven aan grondexploitaties dan geraamd. Het betreft 40% van de begrote uren. (oorspronkelijk was bij de kaderstelling voorgesteld om voor 50% van de uren een budget onvoorzien te vormen. Dit is 35% geworden vanaf 2012). Door zieke medewerkers en vacatures op de afdeling is de toelevering aan grondexploitaties verminderd. Het 1 op1 vervangen door externen bleek niet mogelijk (beschikbaarheid in de markt). Hoewel de tweede helft van 2008 meer mogelijkheden van urenlevering biedt zal dit geen volledige inhaalslag kunnen zijn voor de opgelopen vertraging, aangezien wettelijke terinzageleggingen moeten worden aangehouden. Hiermee verschuiven ook alle toerleveringen van andere disciplines naar achteren. Bovendien doen zich vertragingen voor in gebiedsontwikkelingen die geen oorzaak vinden in inzet van capaciteit.
- A.g.v. de bestuursrapportage van Regio Rivierenland is de gemeentelijke bijdrage bijgesteld conform eerdere DB en AB adviezen. Het gaat om een incidentele bijstelling van totaal € 75.536 voor 2008. Het meerjarige effect is reeds opgenomen in de begroting 2009. Voor programma 8 betekent dit een extra last van € 29.316.
- Budgetten grondexploitaties zijn aangepast naar werkelijke bedragen. Door de verkoop van verschillende percelen wordt er volgens exploitatieopzetten een bedrag aan de reserve bovenwijkse voorzieningen toegevoegd. Deze toevoeging via mutaties reserves heeft daarom geen gevolgen voor de begrotingsruimte.

Overzicht Algemene dekkingsmiddelen

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?	Jaar	Voortgang en Analyse Bestuursrapportage II 2008
<u>Wat willen we bereiken?</u> <u>Controle op het aantal honden</u> Het verscherpen van de controle op het bezit van honden. <u>Wat gaan we daarvoor doen?</u> Intensiever controle uitvoeren op het aantal aanwezige honden in de gemeente Neder-Betuwe.	4 ^e kw. 2008	Het aantal geregistreerde honden loopt al jaren terug en de op beperkte schaal uitgevoerde controles hebben deze trend niet gekeerd. In het 4 ^e kwartaal wordt een algehele (deur aan deur) controle binnen de gemeente uitgevoerd. Daarmee krijgen we weer een actueel en volledig beeld van het aantal honden binnen de gemeente. Naar verwachting zal door deze controle de, ten opzichte van de begroting, wat achtergebleven opbrengst toch gerealiseerd worden.

Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen					
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)	2008	2009	2010	2011	2012
a. Algemene uitkering uit het gemeentefonds	-109.429	0	0	0	0
b. Lagere heffing onroerende zaakbelasting	130.000	0	0	0	0
c. Overige kleine verschillen	169	0	0	0	0
Totaal	20.740	0	0	0	0

U treft hieronder een toelichting aan op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten en die zijn verwerkt in de begrotingswijzigingen:

De algemene uitkering geeft conform de meicirculaire 2008 een incidentele baat van € 204.479 voor 2008. Voor de jaren 2009 tot en met 2012 is de algemene uitkering conform de meicirculaire 2008 opgenomen in de begroting 2009-2012. De extra lasten die voortvloeien uit de meicirculaire 2008 zijn afzonderlijk opgenomen. Tevens zijn er aanpassingen van de algemene uitkering vanuit vorige jaren ontvangen. Deze geven in totaal een nadeel te zien van € 95.050. Dit resulteert in een incidenteel voordeel van € 109.429.

De ozb-opbrengsten blijven achter bij de begroting. Dit vanwege de beneden gemiddelde stijging van de onroerende zaken in de gemeente Neder-Betuwe. Landelijk gezien stijgen de onroerende zaken met 7,5% in Neder-Betuwe ligt dat percentage op 4%. Per saldo zijn de tarieven dus teveel verlaagd om de benodigde begrote opbrengst te halen. Het gaat om een totaalsaldo van € 100.000. Daarnaast is als gevolg van de zogenoemde 'kassenvrijstelling' er sprake van een lagere ozb-opbrengst van € 30.000. In de programma-begroting 2009-2012 is voorgesteld om het structurele effect van deze lagere ozb-opbrengsten te repareren.

Overzicht Mutaties in reserves

Overzicht Mutaties in Reserves					
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)	2008	2009	2010	2011	2012
a. Dekking kapitaallasten VLC	45.000	0	0	0	0
b. Dekking kapitaallasten De Leede	29.000	0	0	0	0
c. Aanpassing budgetten exploitaties	35.070	0	0	0	0
Totaal	109.070	0	0	0	0

U treft hieronder een toelichting aan op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten en die zijn verwerkt in de begrotingswijzigingen:

- a. Zoals bij programma 5 Scholing en Vorming is aangegeven, is er sprake van een vrijval van kapitaallasten voor de nieuwbouw van het Van Lodensteincollege. Als gevolg van de 100% dekking van de kapitaallasten door middel van bestemmingsreserve VLC vindt er op deze bestemmingsreserve een mutatie plaats waardoor het effect in de exploitatie budgettair neutraal blijft.
- b. Zoals bij programma 6 Welzijn en Cultuur is aangegeven, is er sprake van een vrijval van kapitaallasten voor de nieuwbouw van Verenigingshal De Leede. Als gevolg van 50% dekking van de kapitaallasten door middel van bestemmingsreserve sportaccommodatie Kesteren vindt er op deze bestemmingsreserve een mutatie plaats waardoor het effect op de exploitatie beperkt wordt tot 50%.
- c. Budgetten grondexploitaties zijn aangepast naar werkelijke bedragen. Door de verkoop van verschillende percelen wordt er volgens exploitatieopzetten een bedrag aan de reserve bovenwijkse voorzieningen toegevoegd. Deze toevoeging via mutaties reserves heeft daarom geen gevolgen voor de begrotingsruimte (zie ook programma 8 Bouwen en Milieu).

PARAGRAFEN

Over de ontwikkelingen in de paragrafen wordt - volgens afspraak met de raad - alleen in de programmabegroting en in de programmarekening gerapporteerd. Wel kan er - indien het college dat noodzakelijk acht - in een over belangrijke actuele ontwikkelingen in de paragrafen worden gerapporteerd.

Paragraaf lokale heffingen

Onroerende zaak belasting:

In 2008 is begrotingtechnisch de gemiddelde waarde van de onroerende zaken met 7,5% gestegen. Hiertegenover zijn in 2008 de tarieven met 6,5 % gedaald. Het resultaat hiervan is een toename van de totale heffing OZB met het 1% (inflatiepercentage). In werkelijkheid zijn de gemiddelde waarden van de onroerende zaken (binnen de gemeente Neder-Betuwe) met 4% gestegen en dit tegen dezelfde, in de begroting 2008 vastgestelde, tarieven heeft geresulteerd in een lagere werkelijke totale heffing OZB voor de gemeente Neder-Betuwe (in 2008 van ongeveer € 100.000) en dus een meevaller voor de burger. Daarnaast is er vanwege de zogenoemde 'kassenvrijstelling' voor niet-woningen er in 2008 sprake van een lagere opbrengst van ozb van niet-woningen van ongeveer € 30.000.

Paragraaf Risicomanagement en Weerstandsvermogen

In de paragraaf risicomanagement en weerstandsvermogen is bij de begroting 2008 vanaf het jaar 2009 een risico opgenomen die de gemeente zou kunnen lopen voor de voorlopige Plan Agro Business Center. Inmiddels is plan Agro Business Centre in exploitatie genomen waardoor het is komen te vervallen. Daarnaast is er bij de afronding van de overgangsregeling verzelfstandiging openbaar onderwijs een mogelijk nieuw risico geïdentificeerd met betrekking tot mogelijke verplichting van de gemeente op het gebied van personeel. Voor het einde van dit jaar wordt hierover meer duidelijkheid verwacht.

Paragraaf Financiering

Door niet of eerder geplande aankopen van gronden maar ook investeringen die sneller worden uitgevoerd dan gepland zijn er extra liquide middelen nodig wat extra rentelasten met zich mee brengt. In afwachting van overdracht aan het industrieschap Medel is voor de grondexploitatie Medel II besloten om alvast gronden aan te kopen. De gemeente Neder-Betuwe moet dit voorfinancieren. De te betalen rente voor deze voorfinanciering worden in rekening gebracht bij het industrieschap Medel en zullen naar schatting € 137.500 bedragen. Tevens zijn er in 2008 2 langlopende geldleningen afgesloten van elk € 3 miljoen. Er heeft een verschuiving plaats gevonden van rente kort geld naar rente lang geld. Het bovenstaande resulteert in een rente nadeel van € 14.198. Voor 2009 en verdere jaren zijn de extra te betalen rentelasten voor langlopende geldleningen als opgenomen in de begroting 2009-2012.

Paragraaf Grondbeleid

Kostentoerekening ambtelijke uren aan grondexploitatie:

Op basis van werkelijk geschreven uren in de eerste helft van 2008 en de planning tot het eind van het jaar zullen er substantieel minder uren kunnen worden toegeschreven aan grondexploitaties dan geraamd. Het betreft 40% van de begrote uren. (oorspronkelijk was bij de kaderstelling voorgesteld om voor 50% van de uren een budget onvoorzien te vormen. Dit is 35% geworden vanaf 2012). Door zieke medewerkers en vacatures op de afdeling is de toelevering aan grondexploitaties verminderd. Het 1 op1 vervangen door externen bleek niet mogelijk (beschikbaarheid in de markt). Hoewel de tweede helft van 2008 meer mogelijkheden van urenlevering biedt zal dit geen volledige inhaalslag kunnen zijn voor de opgelopen vertraging, aangezien wettelijke terinzageleggingen moeten worden aangehouden. Hiermee verschuiven ook alle toerleveringen van andere disciplines naar achteren. Bovendien doen zich vertragingen voor in gebiedsontwikkelingen die geen oorzaak vinden in inzet van capaciteit.

Grondverwervingen Medel II

Voor het toekomstige grondexploitatieproject Medel II zijn een aantal verwervingen gedaan terwijl in de begroting geen rekening is gehouden met deze verwervingen. De kosten hiervan bedragen in totaal 3 miljoen, waarvan de raad reeds eerder afzonderlijk in kennis is gesteld.

Paragraaf Bedrijfsvoering

De belangrijkste ontwikkelingen qua bedrijfsvoering liggen op het vlak van personeel. Het personeelsverloop is in 2008 redelijk hoog. Tot op heden zijn 15 nieuwe medewerkers ingestroomd en zijn 14 medewerkers vertrokken. De financiële consequentie is een toename van de wervings- en selectiekosten, die zich in de komende 4 maanden zal voortzetten omdat er nog de nodige vacatures openstaan (15). Door nieuwe en moeilijk vervulbare vacatures is er eveneens meer inhuur van derden noodzakelijk dan gepland. Dit om achterstanden te voorkomen en projecten niet te laten stagneren.

De gemeente Neder-Betuwe heeft op bepaalde vakterreinen, gelijk alle andere gemeenten, moeite om op de krappe arbeidsmarkt geschikte mensen te vinden. Zelfs via advies- of detachingsbureaus is het steeds moeilijker om geschikte kandidaten aan te trekken. Door gebruik te maken van onze netwerken en langdurige, goede relaties met bureaus lukt het ons nog redelijk. Daarnaast is de keuze gemaakt om bepaalde activiteiten uit te besteden, zoals de salarisadministratie, en blijven we zoeken naar samenwerkingsmogelijkheden.

Daarnaast kost het inwerken en begeleiden van de nieuwe medewerkers en inhuurkrachten de organisatie (zowel managers als collega's) ook de nodige extra inspanning. Daar tegenover staat dat nieuwelingen ook andere kennis en ervaring, en een frisse kijk op zaken binnen brengen.

Regionale inkoop

Van publieke organisaties, zoals de gemeente Neder-Betuwe, wordt verwacht dat zij op een integere en efficiënte wijze opdrachten verleent voor diensten, leveringen en werken. Vanaf 2005 werkt de gemeente Neder-Betuwe met een aanbestedingsbeleid wat in 2008 is geactualiseerd, waarbij verplichte consultatie met het inkoopbureau is afgesproken, zodat meer inkoopvoordelen op langere termijn mogelijk worden geacht.

De in de Regio Rivierenland samenwerkende gemeenten zijn met ingang van 1 januari 2005 een gemeenschappelijk inkoopbureau gestart. Dit bureau geeft (on)gevraagd advies bij aanbestedingen. Over 2008 zijn tot op heden een drietal uitgevoerde aanbestedingen gerapporteerd door het inkoopbureau:

- Leerlingenvervoer. Het inkoopvoordeel van € 21.073 valt weg tegen de hogere lasten voor leerlingenvervoer, als gevolg van een hoger aantal te vervoeren leerlingen na de Europese aanbesteding, die zijn opgenomen in de programmabegroting 2009-2012 (onder de overige kleine verschillen).
- Accountantsdiensten. Het incidentele inkoopvoordeel van € 4.000 voor 2009 is opgenomen in deze bestuursrapportage, evenals het structurele inkoopvoordeel van € 14.000 vanaf 2010.
- Energieprestatiecontracten. Het bedongen inkoopvoordeel van € 2.930 valt naar verwachting weg tegen stijgende energielasten en is derhalve niet in de begroting verwerkt.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

Financieel resultaat

Voor het begrotingsjaren 2008-2012 kunnen samenvattend de volgende financiële afwijkingen worden aangegeven:

Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)							
			2008	2009	2010	2011	2012
Programma	1	Bestuur en Burger	95.718	73.712	-23.063	-23.063	-23.063
Programma	2	Openbare Orde en Veiligheid	-41.583	5.367	5.367	5.367	5.367
Programma	3	Openbare Ruimte	14.330	6.400	6.400	6.400	6.400
Programma	4	Economie	-31.000	-28.000	-28.000	-28.000	-28.000
Programma	5	Scholing en Vorming	-39.381	-47.519	-2.512	-3.395	-2.512
Programma	6	Welzijn en Cultuur	-53.674	43.552	43.552	43.552	43.552
Programma	7	Zorg, Werk en Inkomen	5.199	-31.275	-31.275	-31275	-31275
Programma	8	Bouwen en Milieu	536.246	0	0	0	0
Overzicht	D	Algemene dekkingsmiddelen	20.740	0	0	0	0
Overzicht	R	Mutaties in Reserves	109.070	0	0	0	0
Doorwerking Bestuursrapportage II 2008			615.665	22.237	-29.531	-30.414	-29.531

De belangrijkste mutaties zijn toegelicht onder de conclusies, de programma's, het overzicht algemene dekkingsmiddelen, overzicht mutaties in reserves en in de paragrafen.

VOORSTEL

Wij stellen u het volgende voor:

- De bestuursrapportage II 2008 vaststellen.
- Het geraamde tekort van € 606.023 voor het jaar 2008 ten laste te brengen van de algemene reserve.
- De financiële consequenties verwerken in de bijbehorende begrotingswijzigingen.
De begrotingswijzigingen worden op gebruikelijke wijze aan de raad kenbaar gemaakt.
- Achteraf instemmen met het aangaan van langlopende geldlening nr. 40103735 voor een bedrag van € 3,0 miljoen met een looptijd van 25 jaar.
- Achteraf instemmen met het aangaan van langlopende geldlening nr. 40103736 voor een bedrag van € 3,0 miljoen met een looptijd van 15 jaar.